



2017-03-01

Miljödepartementet

103 33 STOCKHOLM

Lokala säkerhetsnämndens vid Oskarshamns kärnkraftverk verksamhetsberättelse budgetåret 2016-01-01--2016-12-31

Verksamhetsberättelse i enlighet med förordningen med instruktion för lokala säkerhetsnämnder vid kärntekniska anläggningar (SFS 1981:10, 1988:810).

Lokala säkerhetsnämnden har haft följande sammansättning:

Ledamöter

Peter Wretlund (S), ordförande
Rigmor Eklind (S)
Joakim Rylín (S)
Svetlana Andelova (V)
Karl-Erik Gustavsson (L)
Ulf Sjöö (KD), vice ordförande
Eva-Marie Hansson (M)

Ersättare

Anton Holmgren (S)
Elisabeth Wanneby (MP)
Andreas Jarlstråle (C)
Ingmar Hjalmarsson (V)
Mia Perlgård (L)
Per Tingström (KD)
Lennart Hellström (M)

Marknadschef Ted Lindquist, Oskarshamns kommun, har varit sekreterare i lokala säkerhetsnämnden.



Sammanträden

Säkerhetsnämnden har haft fyra protokollförda sammanträden under perioden (29/3, 10/6, 12/10 och 6/12). Protokollen bifogas verksamhetsberättelsen.

OKG-information

På i huvudsak affärs- och marknadsmässiga grunder har huvudägaren till Oskarshamnsverket, EON AB, beslutat att i förtid stänga Oskarshamnsverket 1 och 2. OKG kommer att ha fortsatt fokus på produktion vid Oskarshamnsverket 3, men samtidigt kommer en del av företaget att jobba med avvecklingsfrågor.

Omställningsarbetet på företaget syftar till att anpassa OKG till de nya huvuduppgifterna Produktion-Avveckling och att lägga grunden för fortsatt säker och konkurrenskraftig verksamhet. Det gäller att prioritera och ständigt utveckla arbets- och förhållningssättet Operational Excellence. Företaget måste nu anpassa kostymen och det kommer att bli färre anställda när man blir en "Single Sight" med bara en reaktor. OKG har lyckats när verksamheten har anpassats till ett lägre behov med lägre bemanning, sänkta kostnader och när Operational Excellence och säkerhetsledning är en del av vardagen. I ett omdanat OKG ska verksamheten bedrivas på ett både säkert och konkurrenskraftigt sätt. Företagets yttersta ambition är att hantera omställning med stort ansvar för att hjälpa de anställda som måste lämna till en ny sysselsättning. I omställningsarbetet medverkar även Oskarshamns kommun.

O1:

Anläggningen har haft god produktion under året. Effekten har succesivt ökats till full kapacitet (492 MW) efter årets revision. Energitillgänglighet de första nio månaderna var 79,2%, vilket är bättre än ett genomsnittligt år. Även oktober och november har gått bra. Dock stoppades anläggningen den 5 december på grund av ventilproblem i turbinanläggningen.

OKG:s styrelse har tidigare beslutat om stängning vid halvårsskiftet 2017 och nu har även villkoren fastställts av mark- och miljödomstolen. En motsvarande ansökan om villkor för avveckling av O 2 ska också behandlas av mark- och miljödomstolen. Ambitionen är att så snart en miljödom erhållits kunna samordna de operativa insatserna vid de bägge OKG-anläggningarna så att nedmontering och rivning av dem kan inledas samtidigt.

O 2:

Någon elproduktion har inte skett sedan juni 2013 på grund av moderniseringsprojektet. Projektet har fullföljt säkerhetsmoderniseringen för att kunna hantera bränsle i anläggningen och detta slutfördes i april 2016. Viss kravnivå måste dock upprätthållas.

Antalet sysselsatta i verksamheten reduceras successivt. Projektet avslutas och antalet inhyrda resurser minskas. Planerade investeringsprojekt har inte blivit av och därför har antalet konsulter minskat.



O 3:

O 3 är efter en uppgradering 2009 en av världens största kokarreaktorer. O3 har haft en bra driftsäsong, men med vissa problem med en av huvudcirkulationspumparna och har därför hållit en lägre effektnivå, cirka 1320 MW, fram till den årliga revisionen. En mindre bränsleskada medförde att ett skadat bränsleelement har bytts ut. Energitillgängligheten ligger på 86,2 %.

Övrigt:

Säkerhetsnämnden har under året genomfört ett studiebesök vid O 3- anläggningen.

SKB- information

Det gångna året har varit ett intensivt år med stort fokus på det så kallade Säkerhetslyftet. 15 öppna förelägganden från SSM som krävt mycket tid har slutredovisats. Den förstärkta uppföljningen, Säkerhetslyftet, omfattar förutom ett åtgärdsprogram även fler områden som företaget bedömer har beröring med de brister som låg till grund för det ursprungliga föreläggandet från SSM. Utifrån SKB:s modell för säkerhetskultur konstateras att förstärkning skett inom samtliga områden ingående i modellen; förståelse – beteende – riskstyrning; med en viss övervikt inom området riskstyrning. Beslutade åtgärder i enlighet med ett åtgärdsprogram avser att ytterligare förstärka förståelse och beteende i syfte att främja en kultur för säkerhet.

I övrigt planerar företaget inför förtida stängning av fyra kärnkraftreaktorer. SKB anser att man klarar att hantera detta för sin del, men det innebär samtidigt en större mängd avfall på kortare tid.

KBS 3- systemets huvudförhandling närmar sig inklusive KLINK och utbyggnaden för att kunna hantera 11000 ton avfall i CLAB. Det är nu 30 års arbete och förberedelser kring KBS 3- metoden som ska prövas. SKB ska visa att företaget har föreslagit rätt plats och rätt teknik. Det hr även framkommit att kommunstyrelsen kommer att få en viktigare roll i kärnavfallsfrågan i framtiden och att särskild information har därför lämnats till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige så att de förtroendevalda är väl insatta i frågan.

Information från Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM)

Strålsäkerhetsmyndigheten har informerat säkerhetsnämnden om tillsynsmyndighetens beredning och prövning av SKB:s ansökan om tillstånd enligt kärntekniklagen (1984:3) för att uppföra, inneha och driva Clink- anläggningen för att kapsla in använt kärnbränsle samt fortsatt drift av Clab- anläggningen med en ökad lagringskapacitet till 11000 ton.

SSM kommer att lämna yttrande över kärnbränsleförvar och inkapsling. Yttrandet till regeringen förväntas våren 2017. Frågan är sedan om ett beslut om tillstånd tas innan eller efter valet 2018. Ett regeringsbeslut förutsätter att SSM har tillstyrkt ansökan. Därmed bör ett regeringsbeslut kunna tas första kvartalet 2018 innan valrörelsen drar igång.



Information har även lämnats om dels SSM:s roll och dels insatser i samband med avvecklingsplaneringen vid OKG AB. Myndigheten har även informerat om den samlade strålsäkerhetsvärderingen vid Oskarshamnsverket.

Yttranden

Nämnden har avgivit yttrande till miljödepartementet avseende förslag till författningsändringar rörande genomförande av Euratoms reviderade kärnsäkerhetsdirektiv

Säkerhetsnämnden har även yttrat sig över Strålsäkerhetsmyndighetens förslag till nya avgiftsnivåer 2016 enligt förordning 2008:463.

Lokala säkerhetsnämnden har till SSM yttrat sig över SKB AB:s FUD- program 2016. Oskarshamns kommun är också remissinstans och har avgivit eget yttrande, som säkerhetsnämnden har ställt sig bakom.

Samrådsyttrande har lämnats rörande OKG AB:s ansökan om tillstånd till avställnings- och servicedrift av reaktor O 2 vid Oskarshamnsverket. OKG AB har begärt in synpunkter enligt 6 kapitlet 4 § miljöbalken.

Revision

Säkerhetsnämndens ekonomiska redovisning granskas av Oskarshamns kommuns auktoriserade revisorer Öhrlings Pricewaterhouse Coopers.

Information

Arbetet med en ny gemensam informationsbroschyr för de lokala säkerhetsnämnderna har slutförts under året tillsammans med säkerhetsnämnderna vid Barsebäcksverket, Ringhalsverket och Forsmarksverket. Broschyren har hösten 2016 skickats ut till hushållen i Oskarshamns kommun.

Information om nämndens verksamhet och kärnenergi beredskapen finns på Oskarshamns kommuns hemsida.

Säkerhetsnämnden har prövat reklamradio som en ny kanal för att informera om säkerhetsnämndens verksamhet. Syftet är att nå ut med information om nämndens verksamhet till delvis nya målgrupper.

Nämnden har även informerats om Projekt Craftsamling, som avser regional samverkan för att utveckla arbetsmarknaden med anledning av avvecklingen av O1 och O2. Ett särskilt projekt har initierats för att hjälpa lokala och regionala leverantörer till kärnkraftindustrin, inklusive besöksnäringen, att ersätta bortfallet i efterfrågan genom utveckling av nya produkter och marknader med regional strukturfondsfinansiering. Ledande aktörer i detta är kommunen tillsammans med länsstyrelsen och regionförbundet i Kalmar län.



En studieresa har genomförts till Spanien den 13-16 september gemensamt med lokala säkerhetsnämnden vid Studsvik. Målet med studieresan var att träffa representanter för tillsynsmyndigheten och berörda kommuner samt att informera sig om kärntekniska anläggningar och den pågående processen rörande landets framtida energimix. En reserapport bifogas.

Kärnkraftkommunernas Samarbetsorgan (KSO)

Styrelsemöten med KSO har genomförts den 3/3, 1/6, 8/9 och 17/11-18/11.

Kärnkraftskommunerna har tidigare fått ett positivt svar på sin skrivelse till energi- och näringsministrarna om kärnsäkerhets- och energifrågor. De båda statsråden deltog därför vid kärnkraftkommunernas styrelsemöte den 8/9. Inför mötet hade KSO:s frågeställningar till ministrarna sammanställts och skickats till regeringskansliet.

Energiministern informerade om energikommissionens arbete och om ramuppgörelsen med fem partier. Ministern framhöll att om inte energiöverenskommelsen hade träffats mellan fem riksdagspartier så hade framtiden på energiområdet varit väldigt osäker. Nu finns goda förutsättningar för stabilitet ett par decennier framåt. Samtidigt är det nu upp till ägarna att ta sitt ansvar. Näringsministern informerade om omställningsarbetet i samband med nedläggning av kärnkraften där berörda företag bör arbeta med ett ansvar för personalen och tillväxtspår med möjlighet inom andra näringar. Det är viktigt att det inte enbart är staten utan även privata, lokala och regionala intressen deltar. Framtiden för kärnkraftskommunerna diskuterades och parterna är överens om kommande åtaganden och en fortsatt dialog. Processen bygger på att kommunerna tar fram och beskriver situationen själva med olika projekt för det kan man inte förvänta sig att regeringen gör. Samtidigt måste kommunerna välja vad man vill fokusera på. Mötet präglades av framtidstro och fokus på utveckling där kärnkraftskommunerna är delaktiga i den fortsatta processen. Sammanfattningsvis konstaterades att detta inte är några kriskommuner och situationen innebär ingen katastrof utan en möjlighet.

Energikommissionens kommittésekreterare har även informerat om kommitténs arbete inför en bred energipolitisk överenskommelse för tiden efter 2025 med speciellt fokus på elförsörjningen. Uppdraget ska vara slutfört i januari 2017.

GMF

Årsmötet med nätverket för europeiska kärnkraftskommuner (Group of Municipalities with Nuclear Facilities, GMF) ägde rum i Cherbourg, Frankrike, den 7/10. I samband med årsmötet genomfördes även studiebesök vid bygget av den nya EPR- reaktorn i Flamanville och uppbyggnadsanläggningen i La Hague.

Ett möte genomfördes även med nätverket för europeiska kärnavfallskommuner, ENWD. Framtiden för nätverket är osäker eftersom Östhammars kommun har förklarat att kommunen inte avser att fortsätta som ordförande och ansvara för nätverkets sekretariat. Frågan kommer att diskuteras med EU- Kommissionen våren 2017.



LOKALA SÄKERHETSNÄMNDEN VID OSKARSHAMNS KÄRNKRAFTVERK

Peter Wretlund
ordförande

Ted Lindquist
sekreterare

Bilagor:

- Lokala säkerhetsnämndens protokoll 2016-03-29, 2016-06-10, 2016-10-12 och 2016-12-06.
- Reserapport studieresa Spanien